

Quickscan natuurtoets

Quickscan natuurtoets Dorpsstraat 39a te Diepenveen

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid

Opdrachtgever

Buro Duck

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Dorpsstraat 39a te Diepenveen

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid

Projectcode	Datum	Status
19-014	19 november 2019	Definitief

Auteur(s)

K. (Kelly) Meinesz

Tweede lezer

A. (Adriaan) De Gelder

Opdrachtgever

Buro Duck

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Meinesz, K. (2019). Quickscan natuurtoets Dorpsstraat 39a te Diepenveen. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid. Rapport 19-014. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Inleiding	5
	1.1 Aanleiding en doelstelling	5
	1.2 Plangebied en voornemen	5
	1.3 Leeswijzer	5
2.	Kader en methode	6
	2.1 Wettelijk kader	6
	2.2 Onderzoeksmethode	6
3.	Effectbeoordeling	8
	3.1 Flora	8
	3.2 Zoogdieren	8
	3.3 Broedvogels	9
	3.4 Amfibieën	10
	3.5 Overige soortgroepen	11
4.	Geraadpleegde bronnen	12

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Buro Duck heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de bestemmingsplanwijzigingsprocedure die de bouw van een twee-onder-een-kapwoning mogelijk maakt. De natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige natuurwaarden die kunnen optreden door beoogde bestemmingswijziging. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden.

Effectbeoordeling

- In het te slopen gebouw zijn potentiële invliegopeningen voor vlermuizen aanwezig. Op basis van de aanwezigheid van spinrag en oud ingewaaid materiaal in de stootvoegen en het ontbreken van sporen en een vrij toegankelijke spouw wordt het gebruik van het pand als vaste verblijfplaatsen voor vlermuizen uitgesloten. Van schade aan onmisbaar foerageergebied en vliegroutes is evenmin geen sprake.
- In het plangebied zijn geen (potentiële) nestlocaties aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaar rond worden beschermd. Wel zijn algemeen voorkomende broedvogels van bos- en struweel te verwachten, zoals roodborst en merel.
- In het plangebied zijn geen grondgebonden zoogdieren, amfibieën, flora, reptielen, ongewervelden en vissen aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten, uitgezonderd soorten waarvoor automatisch vrijstelling geldt in de provincie Overijssel.

Advies

Werkzaamheden mogen geen broedbiotopen van aanwezige vogels verstoren of beschadigen. Dit is mogelijk door de uitvoering op te starten voor 1 maart en na eind juli. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd adviseren we om een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Bij het aantreffen van nesten van broedvogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden dienen de betreffende direct te worden gestaakt en direct contact te worden gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Buro Duck heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de bestemmingsplanwijzigingsprocedure die de komst van een twee-onder-een-kapwoning mogelijk maakt. De natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige natuurwaarden die kunnen optreden door de beoogde bestemmingswijziging. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden.

1.2 Plangebied en voornemen

Het plangebied is gelegen aan Dorpsstraat 39a in de stedelijke rand van Diepenveen (zie figuur 1.1). Het plangebied bestaat uit een oud bankgebouw, verharding in de vorm van een parkeerterrein en begroeiing rond het pand in de vorm van klimop en stadsplantsoen. Bomen en oppervlaktewater ontbreken op het terrein. Om het plangebied bouwrijp te maken en een twee-onder-een-kapwoning te realiseren wordt de aanwezige verharding, beplanting en het oude bankgebouw verwijderd.

Figuur 1.1 Locatie plangebied (rood omlind). Bron luchtfoto: Georegister.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het wettelijk kader en de onderzoeksmethodiek beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een effectanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 4 zijn de geraadpleegde bronnen vermeld.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de soortbescherming. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van gebieden en houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Soortbescherming (hoofdstuk 3)

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige Andere soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een aanvullende rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

2.2 Onderzoeksmethode

Het voornemen is mogelijk in strijd met de wettelijke bescherming van natuurwaarden (Wet natuurbescherming). Daarom is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten. Gestart is met literatuuronderzoek om na gaan of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied (zie voor een volledig overzicht de geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4).

Op 11 februari 2019 is het veldbezoek uitgevoerd (droog, 10 graden). Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Tijdens het veldonderzoek is in kaart gebracht of (mogelijke) jaarrond beschermde nesten van broedvogels aanwezig zijn in de bebouwing of in bomen grenzend aan het plangebied. Daarnaast is het gebouw beoordeeld op geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en als nestlocatie voor broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties. Dit is gedaan door aanwezige invliegopeningen te inspecteren op recente gebruikssporen en voor vleermuis toegankelijke ruimtes met een spouwkijker.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Effectbeoordeling

3.1 Flora

Binnen het plangebied is beplanting maar beperkt aanwezig in de vorm van klimop en stadsplantsoen. Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd door art 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) van de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In het gebouw zijn potentiële invliegopeningen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van open stootvoegen (zie figuur 3.1). Deze stootvoegen bevinden zich op circa twee meter hoogte. In alle open stootvoegen is spinrag en oud ingewaaid materiaal (stof e.d.) aanwezig. De stootvoegen zijn in ieder geval afgelopen seizoen (2018) niet in gebruik geweest als invliegopening voor vleermuizen. Daarnaast ontbreekt het aan een vrij toegankelijke spouw (isolatiemateriaal en/ of cement aanwezig). Op basis hiervan

wordt het gebruik van het pand als verblijfplaats voor vleermuizen uitgesloten. Vervolgstappen voor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarmee niet aan de orde.

Figuur 3.1 Potentiële invliegopeningen voor vleermuizen in de vorm van open stootvoegen.

Foerageergebieden en vliegroutes

Vanwege het ontbreken van opgaande beplanting in het plangebied is het voorkomen van belangrijke foerageergebieden en vliegroutes uitgesloten. Direct grenzend aan het plangebied liggen diverse groenstructuren die mogelijk wel een functie hebben als (belangrijk) foerageergebied en of vliegroute. Bij het voornemen is echter geen negatief effect te verwachten op deze groenstructuren. Vervolgstappen voor foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde zoogdieren worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2018) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere huisspitsmuis en rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet Natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Bui-zerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In het plangebied zijn geen potentiële nestlocaties aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Ook biedt de bebouwing binnen het plangebied geen potentiële ruimtes waar vestiging van broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties mogelijk is.

Overige broedvogels

De klimop tegen het pand is geschikt als broedlocatie voor algemene vogelsoorten als roodborst en merel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. We adviseren om toekomstige inrichtingswerkzaamheden zoveel mogelijk buiten de broedperiode uit te voeren. Dit is de periode half november tot en met half februari. Indien het niet mogelijk is om in deze periode het werk uit te voeren adviseren we een broedvogelcontrole uit te laten voeren om na te gaan of er binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen broedende vogels aanwezig zijn.

Bij het onverwacht aantreffen van nesten van broedvogels dienen de betreffende werkzaamheden direct te worden gestaakt en direct contact te worden gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

3.4 Amfibieën

Op basis van de veldbezoeken, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFP 2018) wordt voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen zijn in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en amfibieën die nationaal beschermd zijn niet verwacht.

Wel is overwintering van algemene amfibieën soorten zoals kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker te verwachten onder de strooisellaag van het aanwezige stadsplantsoen. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

NDFF (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd 10 maart 2019.

RAVON.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

Vlinderstichting.nl (website met soortinformatie over vlinders en libellen)

Zoogdiervereniging (2018). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren